

Dissertationem inauguralem de diabete ... / sub praesidio ... Hermanni Conringii ... proponet ... Augustus Quirin. Rivinus.

Contributors

Conring, Hermann, 1606-1681.
Rivinus, Augustus Quirinus, 1652-1723.

Publication/Creation

Helmestadii : Typis Henrici Davidis Mulleri, [1676]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/gdjp5f54>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

DISSERTATIONEM INAUGURALEM

DE

DIABETE,

AVTHORITATE

*Atq; Consensu Incltyti Medicorum Collegii,
in illustri Academia Juliâ,*

SUB PRÆSIDIO

VIRI AMPLISSIMI ET CLARISSIMI,

DN. HERMANNI CONRINGII

Phil. & Med. D. hujusq; & Polit. P. P. longè

Celeberrimi, p. t. Fac. Med. Decani

spectabilis

Dn. Patroni ac Promotoris æternùm

devenerandi,

PRO SUMMIS IN ARTE MEDICA HO-

NORIBVS, PRIVILEGIISQVE DOCTORALIBVS

CAPESSENDIS,

publicè examinandam proponet

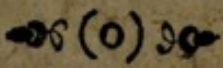
IN MAGNO JULEO

Horis ant. & pomerid. d. xi. Octobr.

ANNO ACAD. JUL. SECVL. PRIMO. 1676.

M. AUGUSTUS QUIRIN. RIVINUS,

Lipsiensis.

HELMESTADI,

Typis **HENRICI DAVIDIS MULLERI** Acad. Typ.

DISSERTATION
DE
DIABETE
AUCTORITATE
MAGISTRI JOHANNIS MATHIASI
MEDICI
IN REGIA UNIVERSITATE
SALISBURGENSI
PUBLICE DEFENSURUS
DIE HEIDELBERGENSIS
M. DC. LXXV. CALENDAS
MAYI
AUCTORITATE
MAGISTRI JOHANNIS MATHIASI
MEDICI
IN REGIA UNIVERSITATE
SALISBURGENSI
PUBLICE DEFENSURUS
DIE HEIDELBERGENSIS
M. DC. LXXV. CALENDAS
MAYI
AUCTORITATE
MAGISTRI JOHANNIS MATHIASI
MEDICI
IN REGIA UNIVERSITATE
SALISBURGENSI
PUBLICE DEFENSURUS
DIE HEIDELBERGENSIS
M. DC. LXXV. CALENDAS
MAYI

JUVANTE DEO.
PROLEGOMENA:

IX toleranda Veterum quorundam consuetudo fuit, servaturque hodiernum à nonnullis Practicorum, ægrotos omnes, quos Venæ sectio, purgatio crebrius vehementiusque repetita, sudorifera similiter ac diuretica non juvarent, desperatos pronunciare ac incurabiles. Experti sunt idem fatum Diabetici, dumque variè tentarentur hisce præsidiorum generibus, ac nihilominus laberentur in universi corporis tabem ac ariduram, tandemque morerentur, pro deploratis sunt habiti, adeò, ut & *Duretus in Holler. p.447.* simpliciter neget, veram diabetem unquam esse curatam. Auxit nempe curæ difficultatem ipsius affectûs raritas. Cumque idem Medico aliàs sat negotioso, vix unâ aut alterâ vice occurreret in praxi, aliorum autem observationes ac experimenta deficerent, factum sæpius inde est, ut obvia quævis ac incongrua præscriberentur, donec supremus ægro dies vitæ non minus quàm cu-

rationis tædia finiisset. Hæc autem ut me ter-
reant, tantum abest, ut potius eandem mihi Dia-
betem seligam tanquam non indignam disser-
tationis materiam. Tradam ergò, sed breviter,
quid vero similis circa naturam, causas, cu-
ramque hujus morbi videatur. Faxit Divinum
Numen, ut ex voto succedat.

THESIS I.

Diabetes vox origine græca est, à *διαβαίνω* seu trans-
eo, eò quod potus per urinam cito reddatur; re-
tenta dein ac Latio donata est, quemadmodum plura alia
morborum nomina, dysuria, diarrhœa, nephritis &c.

II. Sortita est interim & alias appellationes, tum
à Græcis, quas collectas videbis in *Galenî l. VI. loc. Aff-
sect. 3.* tum à Latinis sequioris cum primis ævi, qui ean-
dem aquam intercutem sive hydropem matulæ, diar-
rhœam in urina seu nephriticam, it. urinæ profluvium
vocant. *Conf. Forestus lib. XXIV. Obs. IV. in schol. p. m. 444.*

III. Sed missa *ὀνομασθολογία*, realem Diabetis tra-
ctationem ordior. Nullatenus autem in examinandis
aliorum definitionibus multum immorari placet; saltim,
quâ ratione hanc arbitrer definiendam, paucis explica-
tum dabo.

IV. Diabetes est mictio crebra & copiosa, ex de-
fectu particularum, quas Sulphureas nonnulli vocant,
& inde nimiâ sanguinis fluiditate ortæ; quam comitatur
fritis, siccitas oris, ac vehemens æstus, tandemque totius
corporis contabescencia.

V. Generis locum occupat mictio. Atque in
hoc convenit cum stranguriâ & dysuriâ seu mictionibus
dolorosis,

dolorosis, & diamine live mictione involuntaria, a barbaris sic dicta, referente *Joh. Angl. in Ros. Angl. p. 516.*

VI. Reliqua definitionis verba constituunt differentiam; quæ partim desumpta est à tempore, partim à quantitate excreti, partim à causa, partim à materia, partim ab adjunctis symptomatibus.

VII. Ut ergò quis diabeticus nominetur, necesse est, dicta hæc requisita concurrant. Etenim non sufficit quenquam crebrius aut copiosius mingere (idem namque & potatorum mos est) nisi & æstum ac sitim coeteraque patiatur symptomata, quæ uno intuitu deprehendes recensita ab *Hor. Augenio Epist. & Consult. Med. Lib. III. p. m. 425, 10.*

VIII. Notavit sanè *Henr. Smetius* non semel se post parcum potum largius ac copiosius minxisse (vide sis ejusdem *Miscellanea Medica p. 580.*) Hunc autem urinæ fluxum potius criticum quàm symptomaticum dicere eò, quodocunque cum euphoria & præter jacturas virium contigerit. Quare nec hæc passio pro diabete venditanda est.

IX. Porrò, dum diabeticorum crebriorem dico mictionem, nolo hanc cum continua atque involuntaria confundi. Vana proinde ac molesta ægro erit *Gvalt. Bruele* curiositas, qui in *Praxi Med. Th. & Emp. p. m. 162. b.* ne foetor lecti aut braccarum oriatur, colo adaptari vesicam suillam, ante oleo emollitam, jubet, ut hac arte, quicquid elabitur urinæ, excipiatur.

X. Quamvis enim non desit renibus, quod continuò trajiciant vesicæ, hæc tamen incontinentiæ crimine ideò non statim accusanda venit. Testantur potius contrarium observata Medicorum; retinuisse scilicet plus justo quosdam urinam, licet id non impune tu-

lerint, ac exinde testium, lumborumque tumorem passi
sint. *Vid. idem Bruele p. 160. b. Aretæus lib. II. cap. 2. & alii.*

XI. Copiam urinæ quod concernit, moneo, ean-
dem non in omnibus esse parem. Refert *Paschasius lib. I. de cur. morb. cap. L. p. 155.* puellam Mediolanensem per singulos sexaginta dies sexdecim matulas urinæ mictu implevisse, cum biberet circiter tres ampullas. *Hollerius in schol. p. 444.* memorat urinæ quendam sex quotidie pintas Lutetianas excrevisse. Conferatur *Dodonæus in Obs. cap. 42. p. 74.* atque *Schenkius obs. lib. 3. p. 301.* Satis est, si modo plus mejant, quàm potent, aut liquidorum assumant.

XII. Quantitatem hanc urinæ dum metimur, fistit se simulejusdem qualitas. Atque sic quisquam non immeritò quæsitaret, qualenam istud sit, quod diabetico fluxu excernatur, sive qualem saporem coloremve habeat.

XIII. Circa saporem solus, quod sciam, *Willisius in Pharm. ration. p. 105,* notavit, eundem in diabeticorum urina quasi saccharatum aut mellitum, adeoque dulcem deprehendi.

XIV. Variant autem in determinando urinæ colore Practici. Quidam eandem tenuem asserunt, aquosam, crudam & sine sedimento; Videatur *Sennertus Pr. lib. III, p. VI. Sect. 2. cap. 2.* Econtra negat *Theod. Collado in Advers. Tom. II, p. 327.* adversus Palmarium & Dodonæum ullo modo alterari potum, sed nec substantia, nec colore, nec odore, nec sapore immutatum reddi asserit.

XV. Alii hac de causa distinguunt diabetem in veram & notham. Illam dicunt copiosam potus non transmutati mictionem; Hanc vocant colliquativum urinæ profluvium, quæ tamen diversa sit ab assumptis potulentis.

tulentis; Vid. *Dunc. Liddelius Pathol. lib. 17. cap. 13. p. m. 2, 8.* & *Peregr. c. I. p. 155.* Aliter eandem distinctionem explicat *Hieron. Capivaccius in Pract. Med. cap. 27. p. 734. & 737.*

XVI. Rectius autem distingueretur diabetes in inchoatam & consummatam. Inchoatam forte haud injuria quis vocaverit, quam alii notham dicunt: atque sic nemo inficias ibit, in morbi principio potum omnino alterari; progressu verò temporis, ubi omnes jamjam digestiones destructæ sunt, concedi potest assumpta non æque immutari posse; Tunc ergò consummatam verius, quàm veram diabete[m] nominaveris.

XVII. Eadem & mens Sennerti fuit, qui & hoc superaddit, distinguenda esse assumpta, aliaque facilius alia difficilius mutari. Aqua igitur, cum adeò mutari non necesse habeat, mirum non est, si eadem colore & sapore, qualis assumpta fuit, rursus excernatur, alius verò potus (v. g. lac aut emulsio seminum) non æquè crudus excipiatur matulâ.

XIIX. Deveniendum nunc quoque est ad efficientem diabetes causam. Reperio autem tot fermè scriptorum sententias, quot mihi libros evoluisse contigit. Res tanti fortassis non est ut inutiliter chartam ac tempus teram. Paucis: Veterum alii renum intemperiem calidam, alii frigidam, alii modo hanc, modo illam accusant. Quidam vim renum attractricem laborare in excessu, quidam in defectu asserunt. Addunt his alii calidum epar, alii laxitatem ventriculi. Alii plura.

XIX. *Paracelsus* autem, prout undique aluminosa, nitrosa ac vitriolica salia in morbis supponit, ita hoc quoque in affectu, sal quoddam acre nitrosum, renibus inhabitans, massam sanguineam fundere, cæteraque invehere symptomata statuit. Vid. *de Tart. lib. 2. Tr. 3.*

XX. *Fr. de le Boe Sylvius* vitiosæ renalium caruncularum constitutioni deberi secretionem urinæ copiosioreni asserit, atque hinc roborantia saltim & adstringentia præscribit, pro coarctanda scilicet canalium laxitate, vitioque substantiæ caruncularum emendando. Vid. *Pr. Med. lib. 1. cap. 52, 11. & 73.*

XXI. Propius verò accessit *Willis*, dum causam in ipsa massâ sanguinea quærit. Errasse tamen in eo videtur, quod colliquationem sanguinis ab acri acido fieri velit. Tantum enim abest ut acida resolvant sanguinem, ut potius eundem coagulent. Deceptum autem Willisium similitudine lactis suspicor, quod hinc inde cum sanguine componit.

XXII. Dicam ergò, quid mihi persuasum habeam pro determinanda diabetis causa. Præsuppono nimirum sanguinem non tantum particulis salinis, sed & aqueis ac terreis constare. Salinæ fermentationi dicatæ sunt: aqueæ saltim vehiculum sunt reliquarum atomorum, sanguinique fluiditatem conciliant, terreæ autem, aliis sulphuræ, oleosæ aut pingues dictæ quemadmodum totum nutriunt corpus, ita suo quasi bitumine combinant salia, eorundemque tum acrimoniam temperant, tum citam alioquin transpirationem inhibent.

XXIII. Abundant interdum hæ particule, præcipuè in nimium obesis, quâ de causa quoque vix ullis moventur sudoriferis aut diureticis, eò, quod istæ lentore suo hebetent aculeos salium, eosdemque impediunt, quo minus resolvant sanguinem, ferumque moveant.

XXIV. Abundant similiter in ischuriâ seu omnimodâ urinæ suppressione, quando nec calculus, nec inflammatio aut simile impedimentum reperitur in sectione cadaveris cujus exempla collegit *Willis. c. 1. p. 102.*

XXV. Ea-

XXV. Eadem hæc atque non alia videtur causa sanguinis adeò crassi quasique coagulati, qui non, nisi vulnere trium transversorum digitorum longitudinis inflicto, elici potuit à Chirurgo; quod *Borellus* notavit *Hist. & Obs. Cent. IV. obs. 93. p. 347.*

XXVI. Deficiunt contrà eadem particulæ in tabe, item hæmorrhagiis quibusdam spontaneis, cum primis malignis in febribus; evidentius tamen in diabete, quod sic demonstro.

XXVII. Urinæ à sanguine secretionem non aliam credo, quàm hanc: Affluit sanguis ad renes per emulgentes arterias; quod serosum est renum substantiam quasi filtrum transit, ulteriusque ad vesicam ablegatur; quædam tamen lymphæ pars per lymphatica renum regurgitat. Crassiores autem sanguinis partes regrediuntur iterum per venas ad cavam.

XXIIX. Quo plus autem feri continetur in sanguine, hoc major copia secernitur in renibus. Contrà, quo pinguior aut, ut nonnullis loqui placet, magis butyrosus ac sulphureus est sanguis, eò minus transcolari aptus est, adeò, ut & ne gutta quidem secedat, si totus oleosus fuerit.

XXIX. Par etenim ratio sanguinis est ac generosi vini, quod ubi purum est, linteoque guttatim instillatur, non nisi vi quadam accedente trajicitur; si verò aquâ adulteratum fuerit, hæc statim linteum permeat, collectâ superiùs oleosâ vini parte.

XXX. Cum itaque renes in transcolanda urinâ passivè saltim se habeant ac instrumentaliter, nihilq; efficienter conferant ad sanguinis serositatem, hinc in diabete renes à culpâ absolvendos omnino judico, veram autem causam in materiæ dispositione quærendam esse.

XXXI. Positivam ergò ac materialem diabetis causam in definitione dixi fluiditatem sanguinis. Defectus autem particularum pinguiorum sive sulphurearum hujus fluiditatis causa est efficiens, aut verius deficiens.

XXXII. Possèm hîc varias diabeticorum historias excutere, quæ ratione particulæ sanguinis oleosæ destruantur v. g. diureticis nimium assumtis ac lithontripticis, aquisque thermalibus; item ex abusu cotoneorum (quale quid Alfonso Neapolitano Regi contigisse tradit *Paschasius c. l. p. 155. b.* Conferatur & *Schenkius Obs. Med. lib. III. fol. 501.*) item ex nimio vini & cretami usu, esuve farciminis piperati, quod annotavit *Amatus Lusitanus Obs. Med. p. 336.*

XXXIII. Cum verò probè sciam, quanta fides observationibus ejusmodi tribuenda sit, ac quousque nos credulitas sæpè nimia deducat; fatius esse duco, relinquere incerta, quàm prolixius tradere. Commituntur namque quotidie fallaciæ non causæ ut causæ in medicina, non minùs in designandis morborum occasionibus, quàm in ipsa pharmacorum censurâ. Sæpius enim in minimis curiosi sumus, iisdemque effectum tribuimus, debitum aliis ac manifestiùs quidem operantibus.

XXXIV. Rarum ac peculiare quid est, quod *Duretus in Holler. p. 448.* de seipso scribit, nempe animalculum quoddam, millepedem formâ referens reni inhabitasse, sitimq; , profluvium urinæ ac reliqua diabeticis symptomata produxisse.

XXXV. Simile quid ex Galeno recenset *Liddellius c. l. p. 258.* diabetem fieri à morfu dipsadis serpentis.

Sed

sed quavis cum in aliis cum in *Arctabo lib. 11. c. 2. ut*
sign. & caus. morb. item in sæpius citato *Dureto p. 448.*
inexplebilem sitim inde oriri videam, nullibi tamen ve-
ram diabetem. Quapropter hæc ipsa suis relinquam
Autoribus.

XXXVI. Sitis aliàs præcipuum diabetis sympto-
ma est, ut & eâdem de causa diplacus nominetur, refe-
rente *P. Æginetâ p. m. 467. H. Bertino p. m. 338.* aliisque.
Diversa tamen in diversis subjectis ea observatur; ple-
rumque inexplebilis ac intensissima, rariùs remissior ac
tolerabilis.

XXXVII. Reddo autem hujus symptomatis duplicem
rationem. Nasci enim potest, vel ex defectu salivæ, cu-
jus materiam subducunt crebræ mictiones, atque tunc
de ariditate linguæ simul queruntur ægri: vel ex defe-
ctu particularum pinguiorum in saliva. Contenta
namque in hac ipsa (quæ vulgo audiunt) salia, quòd mi-
nus temperata sint, acrius fauces linguamque feriunt,
adeoque sui ablutionem continuò poscunt.

XXXIIX. Sulphurea verò aut oleosa edulco-
rare posse salia, unicus satis evincit Vini Spiritus, æquè
urinosa ac acida temperare aptus. Nam & hic ipse me-
diâ æstate sitim sedare solet. *Conf. Acta Philosophi-
ca Angl. Ann. 1667. p. 405.*

XXXIX. Originem æstûs, quod alterum sympto-
ma diabetorum dixi, si quis desiderat, eidem auctum
acceleratumque sanguinis motum nomino. Jacturam
etenim in renibus passam, sanguinisque defectum dum
natura laborat restituere, velocius mittit arteriosum san-
guinem; unde fieri non potest, quin sanguis æstuet, ca-
lorque præcipuè in regione lumbari percipiatur.

XL. Restat adhuc contabescencia corporis, cujus mentionem in definitione feci. Latere autem neminem fons hujus mali potest, qui cœterarum excretionum excessum, v. g. sanguinis, feminis, lactis ac fecum, attendit in quantum emaciare hominem ac debilitare possint.

XLI. Accedit & hoc, quod sanguis diabeticorum ineptus ad nutriendum sit, eò quod prorsus serosus, butyrosus autem, ut ita loquar, ac viscidis particulis destituatur.

XLII. Atque hæc sunt, quorum ad declarandam diabetis naturam meminisse placuit. Signa quod spectat, ne nulla eorum hoc in affectu fiat mentio, sufficiat indicare, hæc ipsa sic satis plana & extra omnem ferè difficultatem aut dubitationem posita esse.

XLIII. Dignoscet nempe diabetem quivis facillimè, atque vix unquam confundet cum cœteris mictionum generibus, qui modò dicta superius in definitione rite pensitaverit. Præ cæteris copia assumptorum & excretorum satis tutam dabunt diagnosin, non neglectis tamen circumstantiis reliquis.

XLIV. Prognosticum autem suppeditabunt vires, tum morbi, tum naturæ. Si quando morbi violentia indies crescat, vel saltim ad plures dies continuetur; ægroti contrà vires prostratæ sint, nec iterum surgant, mors certò expectanda venit.

XLV. Itaque ut naturæ opitulemur, mali verò robur frangamus, recta medendi ratio instituenda est. Emendari videlicet intemperies sanguineæ massæ, eisdemque pristina conciliari debet consistentia. Quo facto, reliqua spontè cessabunt symptomata.

XLVI. Ve-

XLVI. Veterum autem quidam ad effectum potius respexere in cura, quàm ad causam. Cum enim copiam cernerent urinæ collectam, id laborarunt unice, quo seri abundantia minui, ejusque affluxus ad renes intercipi, revelli, atque per alias vias evacuari possit.

XLVII. Optimum inde ex mente Aretæi *Ætius Tetr. III. serm. III. c. I. p. m. 547.* — judicat, si ipsa materia per sudorem divertatur. Suadet itaque ad exudandum in dolio factam evaporationem, eo modo, ut caput promineat, frigidumque æger attrahat aërem, reliquum verò corpus probè calefiat.

XLIIII. Repetit hoc ipsum auxilii genus *Trincavelius de rat. cur. part. aff. lib. X. cap. 11. p. 301. B.* neve majori apparatu ac ornamento careat, flores rosarum, violarum, atque similia suaveolentia naribus objicienda jubet; scilicet ut odor reddat, quas sudor vires deprædatur.

XLIX. Nec inutilia esse purgantia judicat idem *Trincavelius p. 302. A.* præsertim ex mente Avicennæ alöetica aut ex rhabarbaro parata, quibus mel aereum, cassiam fistularem, tamarindos, diaprun. s. scam. syrupum rosar. solutiv. &c. addere non dubitavit *Vidus Vidius lib. X. de Cur. membr. C. 26. p. 618.* Videatur & *Forestus .l. p. 445.* & *Capivaccius Pr. lib. III. c. 27. p. 736.*

L. Lubentius fortè adhibuissent hydragoga fortiora, quò facilius serum deplere ac ad posteriora revellere possent, si vires permisissent ægri. Mitioribus ergò acininus nocivis tales tractasse suffecit.

LI. Nec omittendum erat universale præsidium, Venæ sectio. Præscripserat eam Avicenna & Ætius,

nec Ægineta improbaverat, nempe in principio, antequam morbus invalesceret. Hanc etenim jecur ac universum corpus refrigerare, avertereque humoris impetum ad renes sperabant. Nec defuere postmodum, qui eandem repeterent cantilenam. Videatur *Georg. Berzinius Med. lib. XX. cap. 46. p. 770. D. Bruele p. 161. b. Vidius p. 618. &c.*

LII. Difficultate tamen hoc ipsum laborare consilium, de secunda in morbi principio vena, rectè notavit *Trincavelius c. l. p. 301. B.* Vix enim quisquam affectus hujus initium attendit, multò minus Medici opem exposcit priùs, quàm vehementia symptomatum crescat, ac vires inde labascant.

LIII. Maximum porro diabetis remedium credidit *Ætius c. l. si frigidus potus ilicò revomatur.* Nimirum turpe foret in morbo adeo periculoso quoddam auxilii genus, vomitoria, non tentasse. *Capivaccius* ergò, ne hoc in passu defecisse videatur, *c. l. p. 737.* ad libras quatuor frigidaë aquæ propinat ægro, provocatque inde has iterum vomitu, tum in revulsionis gratiam, tum sitis levamen.

LIV. Miror interim, neminem adhuc consuluisse diabetico, ut se totum immergeret flumini, sic enim & potum sæpius ac vomitum reiterare, simulque sitim levare ac æstum liceret; præsertim, cum id ipsum non sine successu expertus sit juvenis, cujus historiam recenset *Zacutus Lusitanus Prax. Hist. lib. II. p. 446.*

LV. Quicquid sit, Censuram Medendi Methodi ac Practicorum mihi non sumo. Id cum Sennerto fateor, citra omnem vomitus, fecum, sudoris ac sanguinis profusionem, tutius diabeticum sanari, si modo il-

do illa adhibeantur remedia, quæ indicationes postulant.

LVI. Dixi autem supra, sanguinis consistentiam esse destructam, adeoque id allaborandum esse, ut iste pinguiorum particularum defectus refarciatur, sanguinique debita reddatur crasis.

LVII. Præstant hoc, ex vegetabili regno, resinæ ac gummata, rejectis tamen acrioribus. Optimo proinde consilio thus, gummi arabicum, & Tragacanthum ab *Arnold. de Villa nova & Gu. Bruele* præscribuntur. Mastiche præ cæteris commendatur à *Fiorovanto*. His addo nostrarum arborum, mali, pruni, pyri ac cerasi gummata.

LIX. Nec contemnendus est amygdalarum dulcium ac pinearum usus: conducent similiter sem. portulacæ, papaveris albi, lactucæ, sem. 4. frigid. similiumque emulsiones, ut & sem. cydoniorum ac psyllii mucilagines. Conf. *Vidius p. 619*. Retuleris huc ipsum Laudanum opiatum ad gr. i. aut sem. subinde præbitum.

LIX. In regno animali solum lac sufficeret, uno ore ab omnibus deprædicatum. Attamen lac ebutyratum aut oxygalam Galeno dictam ipsi prætuleris haud immerito. Suam quoque laudem merebitur Gelatina C. C. Nec incongruum foret fortassis leporis cerebrum, quod ipsum, ut & vesicam porci coctam pulverisatamque, tanquam specificum ac occulta proprietate diabeticis conferre scripsit *Jac. Fontanus Med. Pract. lib. III. cap. 34. p. 205*. Quæ tamen laudare secure equidem haud possum, quia certa nulla experientia hætenus sunt approbata.

LX. Si libet, stercus capræ exiccatum in furno
& pul-

& pulverilatum in ossa iunere fortè licèt, ex consilio *Philippi Grulingii*, qui videatur in *Deutschen Arzney- buche* p. 346. Etsi & hîc usus sit consulendus.

LXI. Ex minerali regno Calx viva, adeò à *VVillisio* commendata, corallia, terra sigillata & Bolus Armena se sistunt, hæmatites quoque ac martialia; item Tinct. Antim. aut ol. ritè paratum, ol. sulph. dulce, & in genere quæcunque metallorum Tincturæ genuinæ ac fixa sulphura effectum dabunt optatum.

LXII. Diætæ tandem ratio ne omittatur, rectè veteres incrassantem victum præscripsisse monendum est. Non enim inutile erit, oryzâ, mylio, alicâ it. capite ac pedibus vituli suumque vesci, similibusque, quæ videantur in *Augenio c. l. p. 285. Vidiop. 617. Erasto. Conf. Med. s. p. 195. 55.*

LXIII. De cætero potus detur non diureticus, aër eligatur frigidior, vitentur animi pathemata, non neglecto somno, quietam æger vitam agat.

S V F F I C I A T.

L. S. D.

